

Odbor rovnosti žen a mužů

Zápis z jednání Výboru pro sociální politiku, rodinu a péči (dále jako „Výbor“) konaného dne 24. února 2025

Místo a čas konání: Strakova akademie, místnost č. 149 / online (platforma MS Teams),
14:00–16:30

Přítomné členky/členové Výboru

Jméno	Organizace
1. Kamila Čubánová (online)	Byznys pro společnost
2. Hana Hašková	Sociologický ústav AV ČR
3. Halka Jaklová (zástupkyně: Jana Pěchová, online)	APERIO – Společnost pro zdravé rodičovství
4. Rut Kolínská	zakladatelka hnutí mateřských center
5. Barbara Kubátová (online)	Kancelář veřejného ochránce práv
6. Jiřina Kunášková (na část jednání zástupkyně: Alexandra Lacinová, online)	Ministerstvo práce a sociálních věcí
7. Michaela Marksová (zástupkyně: Michaela Pokorová, online)	Women for Women
8. Magdalena Opletalová	České priority
9. Jana Paloncyová	Výzkumný institut práce a sociálních věcí, v. v. i.
10. Olga Rosenbergerová (online)	Asociace TRIGON
11. Lenka Simerská (online)	Ministerstvo práce a sociálních věcí
12. Lukáš Talpa	Liga otevřených mužů
13. Lada Wichterlová	Gender Studies

Omluvené členky/členové Výboru

1. Taťána Dohnalová	Ministerstvo práce a sociálních věcí
2. Petra Ezzeddine	Sdružení pro integraci a migraci, Fakulta humanitních studií UK
3. Dita Formánková	Czechitas
4. Radek Holomčík	Ministerstvo zemědělství
5. Klára Kalíšková	CERGE-EI
6. Marie Madejová	Koordinační a informační středisko pro osoby se zdravotním postižením a seniory
7. Jaroslava Nestěrová	ČMKOS
8. Jan Schneider	Asociace poskytovatelů sociálních služeb
9. Jakub Tomšej	Právnická fakulta UK
10. Lucie Trlifajová	Centrum pro společenské otázky – SPOT
11. Marta Vohlídalová	Sociologický ústav AV ČR
12. Drahomíra Zajíčková	Mendelova univerzita v Brně

Z celkového počtu 25 členek a členů Výboru pro sociální politiku, rodinu a péči bylo od bodu 3. a. programu přítomno 13 osob s hlasovacím právem. Výbor byl usnášeníschopný.

Hostky/hosté

1. Johana Jonáková	Gender Studies
--------------------	----------------

Sekretariát Rady vlády pro rovnost žen a mužů (dále jako „Sekretariát“):
Amálie Andršová, Veronika Králová, Radan Šafařík (online) a Monika Šamová.

1. Úvod, schválení programu

L. Wichterlová uvítala členstvo Výboru a představila novou tajemnici Výboru A. Andršovou. Dále informovala členky a členy o návrhu programu dnešního jednání, včetně změn v pořadí některých bodů. Navrhla, aby byl bod ke stanovení termínů příštích jednání Výboru zařazen na začátek jednání a naopak, aby bod týkající se možné nové výzvy z OP Z+ byl projednáván až za přítomnosti hostky dnešního jednání, J. Jonákové. Dále navrhla zařadit na program jednání bod k aktualizaci Strategie rodinné politiky 2023–2030, který by spolu s dalšími relevantními informacemi představila zástupkyně MPSV, A. Lacinová. Konstatovala také, že Výbor zatím není usnášeníschopný.

Návrh programu jednání Výboru pro sociální politiku, rodinu a péči	
24. února 2025, 14:00–16:30	
1. Úvod, schválení programu	předsedkyně
2. Stanovení termínů dalších jednání Výboru	členky a členové
3. Plnění úkolů, informace o činnosti Sekretariátu a jednání Rady vlády pro rovnost žen a mužů (dále jako „Rada“) a. informace o činnosti Sekretariátu v posledním období b. informace z jednání s MPSV k výpočtu peněžité pomoci v mateřství u dalšího dítěte c. informace o jednání Rady d. informace o aktualizaci Strategie rodinné politiky 2023–2030, projektu nástroje pro technickou podporu, Fóru rodinné politiky a novele zákona o dětských skupinách	Sekretariát, předsedkyně, B. Kubátová, J. Jonáková
4. Schválení plánu práce Výboru na rok 2025	členky a členové
5. Plnění úkolů, informace o činnosti Sekretariátu a jednání Rady vlády pro rovnost žen a mužů – informace z jednání k možné nové výzvě z OP Z+	
6. Informace o transpozici směrnice o transparentnosti odměňování	předsedkyně
7. Různé a. shrnutí zpětné vazby b. komunikace c. jiné	Sekretariát

Přítomné členstvo souhlasilo s pokračováním jednání Výboru a projednání jednotlivých bodů v pořadí, jaké navrhla L. Wichterlová.

L. Wichterlová členstvo informovala, že na dnešní jednání plánovala zařadit bod o tzv. flexibilní novele zákoníku práce. T. Dohnalová, která by o novinkách v této oblasti mohla členstvo zpravit, se ale jednání nemohla zúčastnit, proto předsedkyně pouze stručně informovala o novinkách, které jí byly zaslány po e-mailu a bod zařadí na další jednání Výboru.

T. Dohnalová členstvo zprostředkovaně zpravila, že tzv. flexibilní novela zákoníku práce je momentálně projednávána v Poslanecké sněmovně PČR. Její účinnost se předpokládá kolem či po 1. červnu 2025. Aktualizované informace o novele zákoníku práce ráda podá na příštím jednání Výboru.

2. Stanovení termínů dalších jednání Výboru

Výbor si stanovil následující termíny dalších jednání v roce 2025:

- pondělí 26. května od 14:00 do 16:30
- pondělí 15. září od 14:00 do 16:30
- pondělí 1. prosince od 14:00 do 16:30

Navržené termíny byly po jednání zaslány e-mailem celému členstvu, aby měli i nepřítomné členky a členové možnost se k termínům vyjádřit. Po uplynutí lhůty pro vyjádření byly výše stanovené termíny potvrzeny celému členstvu.

3. Plnění úkolů, informace o činnosti Sekretariátu a jednání Rady

3. a. informace o činnosti Sekretariátu v posledním období

M. Šamová informovala o konání konference Lidská práva a Česko, která se uskutečnila 10. prosince 2024, a konference k 150. výročí narození Františky Plamínkové, která proběhla 3. února 2025. Dále zmínila mezinárodní seminář s Garym Barkerem a Marušou Gortnar, jenž se konal 4. února 2025. Informovala také o probíhajících školeních k Chartě proti domácímu násilí, dobíhajících školení určených pro dopravní podniky a připravovaný třetí ročník síťovací akce Republika rodu ženského, který se uskuteční 6. března 2025. Dále členstvo zpravila o vývoji týkajícího se novely zákona o podnikání na kapitálovém trhu, resp. transpozice směrnice o zlepšení genderové vyváženosti mezi členy orgánů kotovaných společností a o souvisejících opatřeních. Informovala rovněž o vývoji týkajícího se zákona o domácím násilí a o přípravách na 69. zasedání Komise OSN pro postavení žen, kterým se Odbor rovnosti žen a mužů (dále jako „Odbor“) v posledních týdnech intenzivně věnuje.

Dále uvedla, že Výbor měl v uplynulých týdnech možnost zapojit se do dvou meziresortních připomínkových řízení. Prvním z nich byl návrh zákona o sociálních pracovnících a o změně zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, k němuž Odbor obdržel připomínky od dvou členek a uplatnil je. Druhým byl návrh vládního programu Bezpečné dětství – cesta k prevenci násilí ve společnosti, ke kterému nebyly ze strany Výboru vzneseny žádné připomínky. Na závěr poděkovala za poskytnutou součinnost.

V průběhu tohoto bodu stoupl počet členek/členů na 13. Výbor se stal usnášeníschopným.

3. b. informace z jednání s MPSV k výpočtu peněžitě pomoci v mateřství u dalšího dítěte

M. Šamová shrnula dosavadní vývoj. Informovala, že schůzka s MPSV proběhla dne 22. ledna 2025, přičemž za Výbor se jí zúčastnila jeho předsedkyně L. Wichterlová a jeho členka B. Kubátová. Na jednání byla přítomna také tajemnice Výboru A. Andršová, M. Šamová a vládní zmocněnkyně pro lidská práva K. Šimáčková Laurenčíková. MPSV zastupovali I. Merhautová a T. Machanec.

Výsledek jednání vnímají Odbor i zástupkyně Výboru pozitivně. MPSV je změně týkající se výpočtu peněžité pomoci v mateřství nakloněno. Jednou z možností je předložení pozměňovacího návrhu ze strany poslankyň či poslanců v tomto volebním období.¹

B. Kubátová upozornila členstvo na potřebu připomínek u výpočtu peněžité pomoci v mateřství, v případě, kdy projednávaná situace nastane u vícero dětí a dodala, že je nutné počkat na finální znění návrhu.

L. Wichterlová ocenila přístup MPSV k projednávané změně a navrhla oslovit členky a členy Výboru s právníckým vzděláním, až bude návrh k dispozici k připomínkám.

B. Kubátová navrhla oslovit také právničky z Kanceláře veřejného ochránce práv.

3. c. informace o jednání Rady

A. Andršová informovala, že další jednání Rady se uskuteční 17. března 2025. Program bude sestaven později, přičemž tento rok se předpokládají tři až čtyři jednání Rady.

3. d. informace o aktualizaci Strategie rodinné politiky 2023–2030, projektu nástroje pro technickou podporu, Fóru rodinné politiky a novele zákona o dětských skupinách

A. Lacinová informovala členstvo o tom, že MPSV momentálně vyhodnocuje plnění Strategie rodinné politiky 2023–2030 za rok 2024 a píše k plnění zprávu. Dále sbírá podněty k aktualizaci tohoto strategického dokumentu, s tím, že proces by měl být dokončen do května 2025 a aktualizovaná strategie by měla být připravena a předložena vládě ČR do června 2025. K aktualizaci strategie proběhne v březnu/dubnu 2025 kulatý stůl, na který bude Výbor pozván a o jehož výstupech bude následně informován. Do strategie plánuje MPSV zařadit mj. opatření týkající se neformálních pečujících. K danému tématu vznikl v minulém roce průzkum veřejného mínění s názvem „Pečující osoby v ČR“, který poskytl MPSV cenné podněty k zapracování do strategie.

Členstvo dále informovala, že 2. června 2025 končí prostřednictvím konference projekt realizovaný v rámci nástroje pro technickou podporu, který se zaměřuje na zlepšení předškolního vzdělávání a péče v Česku. Na projektu, který je financovaný Evropskou komisí, se podílí také MPSV, MŠMT a UNICEF. Projekt se zaměřuje na vytvoření komplexního monitorovacího a evaluačního rámce pro předškolní vzdělávání a péči v Česku.

Uvedla také, že ve dnech 11. a 12. června 2025 se v Ostravě uskuteční další ročník Fóra rodinné politiky. Nakonec členstvo informovala o aktuálně projednávané novele zákona o dětských skupinách, která se nachází v Senátu PČR.²

R. Šafařík vznesl otázku k pozměňovacímu návrhu k novele zákona o dětských skupinách, který navrhuje zrušení nově navržené povinnosti obcí zajistit na žádost rodiče místo pro dítě od jeho třetích narozenin do 1. září následujícího po těchto narozeninách v zařízení předškolního vzdělávání či péče. Pokud by obec místo pro dítě nedokázala zajistit, byla by povinna uhradit prokazatelné náklady na zajištěnou péči, a to do výše stropu úhrady rodiče za místo v dětské skupině.

J. Kunášková uvedla, že MPSV připravuje nesouhlasné stanovisko ke zmíněnému pozměňovacímu návrhu.³

L. Simerská informovala členstvo o často používaném argumentu obcí, že stát by jim neměl ukládat povinnosti bez toho, aby je doprovodil náležitým financováním.

¹ Návrh byl předložen jako pozměňovací návrh č. 6199 ke Sněmovnímu tisku č. 796 Novela z. o sociálních službách – EU. Blíže viz <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&t=796&snzp=1>.

² Jedná se o zákon č. 84/2025. Blíže viz <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&t=716>.

³ Pozměňovací návrh nebyl Senátem PČR schválen.

M. Šamová členstvo upozornila, že Senát PČR bude jednat o novele zákona týkající se dětských skupin, včetně pozměňovacích návrhů, již za dva dny, tedy 26. února 2025.

Po debatě, na které se probíralo, zda by měl Výbor formulovat nesouhlasné vyjádření ke zmíněnému pozměňovacímu návrhu, se členstvo dohodlo, že Výbor se do této fáze schvalování novely zákona nezapojí, bude ale spolu s Odborem bedlivě sledovat další vývoj novely zákona.⁴

4. Schválení plánu práce Výboru na rok 2025

L. Wichterlová představila plán práce Výboru pro další období otevřela rozpravu.

Výbor pro sociální politiku, rodinu a péči

schvaluje Plán práce Výboru pro sociální politiku, rodinu a péči na rok 2025.

O návrhu usnesení proběhlo následně hlasování: 13 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽEL/A SE

Usnesení bylo přijato (jako usnesení č. 1/2025).

5. Plnění úkolů, informace o činnosti Sekretariátu a jednání Rady – informace z jednání k možné nové výzvě z OP Z+

A. Andršová shrnula jednání k nové možné výzvě z OP Z+ a představila diskutovaná opatření. Celkem k tématu proběhla dvě jednání, a to 10. ledna 2025 a 5. února 2025. Jednání se účastnili zástupkyně a zástupci výborů Rady, zástupkyně a zástupci Odboru a zástupkyně MPSV. Výbor pro sociální politiku, rodinu a péči zastupovala, na žádost jeho předsedkyně, Johana Jonáková.

Na prvním jednání bylo dohodnuto, že téma výzvy musí být jasně uchopitelné a navazovat na Strategii rovnosti žen a mužů 2021–2030. Jako preferovaná oblast, z které by nová výzva mohla vycházet, byla zvolena kapitola Práce a péče, která je úzce propojena s činností Výboru. Na druhém jednání se projednávala konkrétní opatření, přičemž bylo dohodnuto zaměřit se na jedno až dvě klíčové opatření. Diskuse se soustředila na podporu zapojení otců do péče o děti a starší blízké osoby. Jako možné aktivity byly identifikovány posilování kompetencí mužů v péči, boj proti stereotypům a odstraňování překážek bránících větší účasti mužů. Plánované aktivity by mohly zahrnovat přímou práci s cílovou skupinou, osvětu a sdílení dobré praxe ze zahraničí. Předpokládaná doba trvání výzvy je dva až dva a půl roku. K vyhlášení výzvy by mohlo dojít počátkem roku 2026. Finanční alokace by byla určena podle rozpočtu projektů a absorpční kapacity žadatelů. Oprávněnými žadateli by měly být především NNO a akademický sektor, zejména organizace působící v oblasti genderové rovnosti. V současnosti probíhají interní jednání na MPSV k upřesnění podmínek výzvy. Jakmile budou dostupné další informace, bude je Sekretariát sdílet s Výborem.

J. Jonáková zasadila téma nové možné výzvy z OP Z+ do širšího kontextu. Pro členstvo uvedla, že impuls k jednání vzešel z prosincového jednání Rady, na kterém MPSV prezentovalo budoucí výzvy z daného operačního programu, přičemž výzva zaměřená na oblast genderové rovnosti v přehledu chyběla. Na navazujících jednáních se diskutovalo zaměření a cíl výzvy, přičemž zazněl i argument, že podpora pečující role mužů zároveň snižuje riziko výskytu násilí a extrémních postojů. Tento argument je důležitý. Dále zdůraznila potřebu zaměřit se na muže a jejich podílení se na péči. Oblast

⁴ Členové a členky byly vyzváni k případné aktivitě na individuální úrovni, pokud na ni mají prostor a mají šanci téma s klíčovými aktérkami a aktéry ještě diskutovat.

péče by dle jejího názoru měla být v nové výzvě pojata široce, tedy nejen jako péče mužů o své děti, ale také o osoby blízké jako např. své či partnerčiny starší rodiče. Zdůraznila, že na jednáních vymezená oblast – muži a péče – trpí nedostatkem dat. Přestože by tato data v ideálním případě měla být sbírána státem, za jejich přetrvávající absence dává smysl se v rámci projektů zaměřit také na typ aktivit, které zahrnují sběr dat a analytickou činnost. Je přitom zásadní, aby samotné projekty nebyly formulovány způsobem, který by vedl k zachování či podpoře současných genderových stereotypů. Důležité je proto vhodně vymezit okruh oprávněných žadatelů. Dále členstvo informovala o typu financování, debatě s MPSV ohledně uznatelných pracovních pozic na projektu a problematice měření sociálního dopadu podpořených projektů. K posledně jmenovanému uvedla, že měření sociálního dopadu není jednoduchou disciplínou. Pro účel budoucí výzvy z OP Z+ by bylo vhodné sladit očekávání státu s možnostmi a způsoby měření sociálních dopadů, a to zejména s ohledem na to, že případné podpořené projekty poběží s omezenou finanční podporou po omezenou dobu.

L. Wichterlová se zeptala na další postup a zmínila zhoršující se podmínky dotací pro NNO zabývajících se genderovou rovností.

L. Simerská podpořila slova L. Wichterlové a uvedla, že MPSV nemá pro větší podporu NNO působících v oblasti genderové rovnosti dostatečné nástroje, neboť jde o otázku politické vůle. Doplnila, že téma je projednáváno také na Výboru pro institucionální zabezpečení rovnosti žen a mužů.

J. Paloncyová potvrdila, že zařazení výzkumů do výzev bývá problematické s ohledem na jejich nákladnost. Dodala ale, že po datech a výzkumech zabývajících se či dotýkajících se oblasti genderové rovnosti je, vzhledem k jejich částečné absenci, stálá poptávka.

R. Kolínská vyjádřila nesouhlas s hodnocením dopadů projektů ze strany NKÚ a navrhla, aby Výbor doporučil NKÚ způsob, jak hodnotit sociální dopad např. prostřednictvím tzv. *social reporting standard*. Případně by tento krok měla učinit Rada.

R. Šafařík zdůraznil, že MPSV je momentálně vypsání výzvy pro NNO zaměřené na oblast genderové rovnosti nakloněné, což hodnotí pozitivně. Vysvětlil, že NKÚ je zřízen zákonem jako nezávislý kontrolní orgán České republiky. Z toho důvodu nemůže do jeho činnosti Rada či Výbor zasahovat ve smyslu přijímání doporučení.

O. Rosenbergrová upozornila na možnost využití kapitoly technické pomoci pro NNO.

J. Jonáková uvedla, že tuto pomoc nelze na daná témata využít.

L. Talpa zdůraznil potřebu oslovit v rámci výzvy nejenom mladé muže, ale vést osvětovou kampaň i směrem ke starším politikům. Některé z aktivit projektů by se např. mohly věnovat tématu radikalizace mladých mužů či hledání ambasadorů mezi známými politiky a zviditelňování pozitivních příkladů zapojení mužů do péče. Dále apeloval na využívání dat při tvorbě zákonů a uznání a náležité financování projektových aktivit zaměřujících se na sběr dat a výzkumnou činnost.

B. Kubátová poukázala na nedostatečné využívání výzkumů při tvorbě politik. Zmínila například nízké povědomí o práci Claudie Goldin oceněné Nobelovou cenou za ekonomii, která se zabývá vztahem mezi porodností a zapojení žen do trhu práce.

J. Paloncyová uvedla, že RILSA momentálně připravuje studii na téma porodnost. Pokud by měl Výbor jakékoliv podněty k této studii či k jakýmkoliv dalším, může se na ni obrátit.

L. Wichterlová zdůraznila, že dobře nastavený výzkum může významně pomoci identifikování mezer v oblasti genderové rovnosti v Česku a poskytuje zároveň podněty pro další činnost NNO.

J. Jonáková podpořila myšlenku uznání výzkumu jako relevantní aktivity ve výzvě z OP Z+.

H. Hašková navrhla případným budoucím žadatelům o dotaci v rámci navržených projektů realizovat sekundární analýzu, která není tak nákladná.

L. Wichterlová podpořila pokračování jednání ohledně nové možné výzvy z OP Z+ a také přizvání M. Štěpánkové k jednacímu stolu. Doplnila, že pokud by jednání neprobíhala dobře, mohl by k nim Výbor formulovat podnět.

6. Informace o transpozici směrnice o transparentnosti odměňování

L. Wichterlová informovala o debatě týkající se legislativního nosiče pro transpozici směrnice. V rámci přípravy transpozice se ukázalo, že zákoník práce, který je v gesci MPSV, není ideálním nosičem pro transpozici kvůli definici odměny. Vhodnějším nosičem by byl antidiskriminační zákon, který je v gesci ÚV ČR. Jednání o změně stále pokračují, více informací bude tedy moci podat na dalším jednání. Mimo zmíněnou změnu legislativního nosiče zmínila, že zaměstnavatelé mají velký zájem o informace týkající se povinností vyplývajících ze směrnice po jejím transponování do českého právního řádu. Z tohoto zájmu lze vyvodit, že se na změny snaží již předem připravit.

L. Simerská členstvo informovala o tom, že explicitní zneplatnění doložek mlčenlivosti, je navrženo již v rámci pozměňovacího návrhu k momentálně projednávané flexibilní novele zákoníku práce.

7. Různé

a. shrnutí zpětné vazby

A. Andršová shrnula zpětnou vazbu k činnosti Výboru a Sekretariátu v roce 2024, kterou Sekretariátu poskytlo šest osob. Většina odpovídajících je s činností Výboru spokojena, i když se část z nich domnívá, že Výbor má stále prostor pro zlepšení v oblasti prosazování pozitivních změn. Členstvo ocenilo práci bývalé tajemnice T. Zvolské a také komunikaci Sekretariátu. Spokojenost vyjádřilo také s předsednictvem a předsedkyní Výboru. Respondentky či respondenti uvedli, že mají možnost podílet se na programu a vznášet podněty. Jednání Výboru jsou těmi, kteří se do zpětné vazby zapojili, považována za smysluplná. Možným návrhem na zlepšení jednání Výboru by mohlo být plánování termínů jednání na rok dopředu či zkrácení doby jednání. Jako největší úspěch Výboru za minulé období byly považovány podněty projednané na Radě nebo s MPSV. Za největší výzvu byly naopak označeny omezené pravomoci – tj. pouze doporučující role – Výboru.

b. komunikace

A. Andršová vyzvala členstvo, aby informovalo o případné změně e-mailu pro zasílání informací o Výboru. Také požádala, aby dalo vědět, pokud by nechtělo termíny jednání zároveň posílat do kalendáře. Zopakovala výzvu předsedkyně, že Sekretariát a předsednictvo uvítá jakékoliv podněty či body do programů dalších jednání.

c. jiné

V rámci přípravy obsahu dalších jednání Výboru otevřela L. Wichterlová téma menstruační chudoby a potřebu vyjádření Výboru k této problematice. Uvedla, že Výbor by se tématu mohl věnovat na svém příštím jednání, případně dříve, pokud to bude potřeba. Zmínila také tematiku odměňování sociálních pracovníků a pracovníků a zvýšení povědomí o této problematice.

M. Opletalová upozornila na dopad tzv. superdávky MPSV na sólo rodiče. Dodala, že zákon se momentálně bohužel nachází v Poslanecké sněmovně a je již ve druhém čtení.

Na konci jednání informovala A. Andršová členstvo o administrativních úkonech, které se v následujícím období bude snažit Sekretariát splnit.

Shrnutí úkolů pro Sekretariát a členky a členy Výboru:

1. Zařadit bod k tzv. flexibilní novele zákoníku práce na další jednání Výboru

Zodpovídá: Sekretariát

Termín: příští jednání Výboru

2. Informovat o vývoji v tématu nové možné výzvy z OP Z+

Zodpovídá: Sekretariát

Termín: příští jednání Výboru

3. Zařadit téma menstruační chudoby na další jednání Výboru

Zodpovídá: Sekretariát

Termín: příští jednání Výboru

Zapsala: V. Králová a A. Andršová, Odbor rovnosti žen a mužů

Schválila:

.....
L. Wichterlová, předsedkyně Výboru